

ประชาสัมพันธ์ สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ Institute of Art and Culture

www.ru.ac.th/culture 📞 ๒๓๑๐ ๘๘๘๕

ฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

วันอาสาฬหบูชา

วันอาสาฬหบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ วันอาสาฬหบูชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ทั้ง ๕ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวันจนพระอัญญาโกณฑัญญะได้รับบรรลุธรรมและขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จึงถือว่าวันนี้เป็นวันแรกที่มีพระสงฆ์เกิดขึ้นครบองค์พระรัตนตรัย **วันอาสาฬหบูชา** เป็นวันที่สมเด็จพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้แสดงพระปฐมเทศนา หรือการแสดงพระธรรมครั้งแรก หลังจากที่ตรัสรู้ได้ ๒ เดือน เป็นวันที่เริ่มประดิษฐานพระพุทธศาสนาเนื่องจากมีองค์ประกอบของพระรัตนตรัยครบถ้วน คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี ในวันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๘ ดวงจันทร์ เสวยมาฆฤกษ์ การแสดงพระปฐมเทศนาในวันอาสาฬหบูชานี้ ทรงได้แสดงแก่ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ปัจจุบันคือสารนาถ เมืองพาราณสี พระธรรมที่แสดงคือ **อัมมจักกัปปวัตตนสูตร** เมื่อเทศนาจบ พระโกณฑัญญะ หนึ่งในปัญจวัคคีย์ ผู้ประกอบด้วยพระโกณฑัญญะ พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานาม และพระอัสสชิ ก็ได้ดวงตาเห็นธรรมมีความเห็นแจ้งชัดว่า

ยํ ภิกขุ สมุทยธมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมนติ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมตา สิ่งใดสิ่งนั้นย่อมดับไปเป็นธรรมตา

เมื่อได้ดวงตาเห็นธรรมจึงขออุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าก็ประทานอุปสมบทให้ ด้วยวิธีที่เรียกว่า **เอหิภิกขุอุปสัมปทา** โดยกล่าวคำว่า เธอจงเป็นภิกษุมาเกิดพระโกณฑัญญะจึงเป็น พระอริยสงฆ์องค์แรก คำว่า **“อัมมจักกัปปวัตตนสูตร”** แปลว่า **สูตรของการหมุนวงล้อแห่งพระธรรม** ให้เป็นไปมีความโดยย่อว่า **ที่สุด ๒ อย่าง ที่บรรพชิตไม่ควรประพฤติปฏิบัติ คือ การประกอบตนให้อยู่ในความสุขด้วยกาม** ซึ่งเป็นธรรมอันเลวเป็นของชาวบ้าน เป็นของปุถุชนไม่ใช่ของพระอริยะไม่ประกอบด้วยประโยชน์ **ที่สุดอีกทางหนึ่ง คือ การประกอบกามารมณ์ตนให้เกิดความลำบาก** ไม่ใช่ของพระอริยะไม่ประกอบด้วยประโยชน์การดำเนินตามทางสายกลางไม่เข้าไปใกล้ที่สุดทั้งสองอย่างนั้นเป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ ด้วยปัญญาอันยิ่งทำดวงตาและญาณให้เกิด เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ความรู้ยิ่ง ความตรัสรู้ และนิพพานทางสายกลาง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์แปด คือ ปัญญาอันเห็นชอบ ดำริห์ชอบ เจริญชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ พยายามชอบ ระลึกชอบ และตั้งใจชอบ อริยสังคี คือความจริงอันประเสริฐที่พระองค์ค้นพบ มี ๔ ประการ ได้แก่ อริยสัง ๔

อริยสัง ๔ แปลว่า ความจริงอันประเสริฐของอริยะ ซึ่งคือ บุคคลที่ห่างไกลจากกิเลสทั้งปวง ได้แก่

- ๑. ทุกข์** ได้แก่ ปัญหาทั้งหมดทั้งมวลที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ จักต้องกำหนดรู้ให้เท่าทันในความจริง ต้องยอมรับรู้ กล่าวปัญหา กล่าวเผชิญหน้า ต้องเข้าใจในสภาวะโลกในทุกสิ่งนั้นไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- ๒. สมุทัย** ได้แก่ เหตุเกิดแห่งทุกข์ หมายถึงสาเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดทุกข์ เพราะเป็นต้นเหตุสำคัญในการเกิดทุกข์ ที่จะเชื่อมโยงกับปัจจัยอื่นๆ
- ๓. นิโรธ** ได้แก่ การดับทุกข์ การอยู่อย่างรู้เท่าทัน การดำเนินชีวิตด้วยการใช้ปัญญา การไม่มีทุกข์ การไม่ข้องเกี่ยวในกิเลส
- ๔. มรรค** ได้แก่ หนทางในการแก้ไขปัญหา ในการดับทุกข์ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้ง ๘ ประการ

มรรค ๘ นับเป็นหลักธรรมสำคัญอย่างหนึ่งในพระพุทธศาสนา เรียกว่า **“มรรคมีองค์แปด”** หรือ **“มรรคแปด”** (อัญฐังคิกมรรค) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑. สัมมาทิฏฐิ** คือ มีปัญญาเห็นชอบ หมายถึง ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามความเป็นจริงด้วยสติและปัญญา
- ๒. สัมมาสังกัปปะ** คือ ดำริชอบ หมายถึง การใช้สมองความคิดพิจารณาแต่ในทางกุศลหรือความดีงาม ไม่ลุ่มหลงมัวเมาในสิ่งไม่ดี
- ๓. สัมมาวาจา** คือ เจริญชอบ หมายถึง การพูดต้องสุภาพ แต่ในสิ่งที่สร้างสรรค์ดีงาม ไม่พูดเพ้อเจ้อไร้สาระ
- ๔. สัมมาภิมันตะ** คือ ความประพฤติชอบ หมายถึง การประพฤติดีงาม อยู่ในทำนองคลองธรรม
- ๕. สัมมาอาชีวะ** คือการมีอาชีพชอบ หมายถึง การทำมาหากินอย่างสุจริตชน ไม่คดโกง ไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนผู้อื่น
- ๖. สัมมาวายามะ** คือ การมีความมานะชอบ หมายถึง ความอุตสาหะพยายาม มีความอดทนต่อการปฏิบัติงานใดๆ
- ๗. สัมมาสติ** คือ การมีสติชอบ หมายถึง การมีสติ ใช้สติอยู่ตลอดเวลา ไม่ทำจิตใจให้เลื่อนลอย ดำรงอยู่ด้วยความรู้ตัวอยู่เป็นปกติ
- ๘. สัมมาสมาธิ** คือ การมีสมาธิชอบ หมายถึง การฝึกจิตให้สงบและตั้งมั่น เพื่อให้ปราศจากกิเลสและนิวรณ์อยู่เสมอ

ปรัชญา
‘เสริมคุณค่าชีวิต เสริมค่าชีวิต มีศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย’
ขนิฐาน
‘รณรงศ์ ส่วเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เชื้อความมั่นคงของชาติไทย’

ประชาสัมพันธ์
สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ
Institute of Art and Culture

www.ru.ac.th/culture ☎ ๒๓๑๐ ๘๘๘๕

ฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

วันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในพุทธศาสนาวันหนึ่ง ที่พระสงฆ์อธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตลอดเวลาฤดูฝน ที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตามที่พระธรรมวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น หรือที่เรียกติดปากกันโดยทั่วไปว่า จำพรรษา ("พรรษา" แปลว่า ฤดูฝน, "จำ" แปลว่า อยู่) พิธีเข้าพรรษานี้ถือเป็นศาสนพิธีสำหรับพระภิกษุ โดยตรง ละเว้นไม่ได้ ไม่ว่าจะนิลา ใดๆ ก็ตาม

พระพุทธองค์ทรงบัญญัติเป็นธรรมเนียมให้พระสงฆ์อยู่จำพรรษาตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝนห้ามมิให้เที่ยวสัญจรไปมา

เนื่องจากการเดินทางของพุทธศาสนาในฤดูฝนนั้น อาจทำให้ข้าวกล้า พืชผลเสียหายและสัตว์เล็กถึงแก่ความตาย

วันเข้าพรรษาเป็นโอกาสดีที่พุทธศาสนิกชน จะได้ทำบุญ รักษาศีล และชำระจิตใจให้ผ่องใส

ทำบุญบำรุงพุทธศาสนาด้วยการถวายจตุปัจจัย

ความเป็นมา

ในสมัยพุทธกาลนั้น พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงบัญญัติพระวินัยให้พระสงฆ์สาวกอยู่ประจำพรรษา เหล่าภิกษุสงฆ์จึงต่างพากันออกเดินทางเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่ต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อทั้งในฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน ต่อมาชาวบ้านได้พากันคิดเตือนว่าพวกเขาจะไม่ยอมหุดคสัญจรแม้ในฤดูฝน ขณะที่นักบวชในศาสนาอื่น พากันหยุดเดินทางช่วงฤดูฝน การที่พระภิกษุสงฆ์ออกจาริกไปในที่ต่าง ๆ ในฤดูฝน อาจเหยียบย่ำข้าวกล้าของชาวบ้านได้รับความเสียหาย หรืออาจไปเหยียบย่ำโคนสัตว์เล็กสัตว์น้อยที่ออกหากินจนถึงแก่ความตาย เมื่อพระพุทธเจ้าทราบเรื่อง จึงได้วางระเบียบให้ภิกษุสงฆ์ประจำที่วัดเป็นเวลา ๓ เดือน และไปค้างแรมที่อื่นไม่ได้

วันเข้าพรรษามีอยู่ ๒ วัน คือ

- ๑. วัฏติกาวาสอุปนาธิกา คือ วันเข้าพรรษาแรก ตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ไปจนถึงวันเพ็ญ กลางเดือน ๑๑
- ๒. ปิจฉิมิกาวาสอุปนาธิกา คือ วันเข้าพรรษาหลัง ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน ๑๒

พิธีกรรมที่พึงกระทำ

ทำบุญบำรุงพุทธศาสนาด้วยการจัดเครื่องสักการะเช่น ดอกไม้ ธูปเทียน และถวายจตุปัจจัย เช่น ไถ่ข้าว อาหาร ที่นอน ที่พักอาศัย ยารักษาโรค หนังสือ สื่อการสอน ไปสวดคัมภีร์เกี่ยวกับพุทธศาสนา มาถวายพระภิกษุ สามเณร พอถึงวันเข้าพรรษาที่ไปร่วมทำบุญ ศึกษาวรรณ พึงทศน์ พึงธรรมและรักษาศีลโบสถ์ที่วัด แห่งที่พรรษา, ถวายเทียนพรรษา, ถวายหลอดไฟ บางคนอาจตั้งใจลดรับอบายมุขต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษ เช่น งดดื่มสุรา งดฆ่าสัตว์ เป็นต้น

ปรัชญา
"เสริมคุณค่าชีวิต เสริมค่าขันฑิต มีศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย"
พันธกิจ
"รณรงค์ ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เมื่อความมั่นคงของความเป็นไทย"

ประชาสัมพันธ์
สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ
Institute of Art and Culture

www.ru.ac.th/culture ☎ ๒๓๑๐ ๘๘๘๕

ฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

กิจกรรมชุมชนรามาพร้อมใจ ด้านภัยสิ่งเสพติด
วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

บุคลากรและนักศึกษาตัวอย่าง สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
เข้าร่วมกิจกรรมต้านแอโรบิกในงาน “ชุมชนรามาพร้อมใจ ด้านภัยสิ่งเสพติด” เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา

วันภาษาไทยแห่งชาติ

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เนื่องจากได้มีคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย และสืบเนื่องจากปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน จึงเกิดความห่วงใยถึงปัญหาต่างๆ จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้คนไทยได้ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนถึงทำนุบำรุงและอนุรักษ์ภาษาไทยให้อยู่คู่ไทยตลอดไป จึงได้มีการเสนอขอให้รัฐบาลประกาศให้ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ” โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวัน “ภาษาไทยแห่งชาติ” เนื่องจากตรงกับวันที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธาน ร่วมอภิปรายในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕ โดยทรงเปิดอภิปรายในหัวข้อ “ปัญหาการใช้คำไทย” โดยพระองค์ทรงอภิปรายและสรุปอภิปรายได้อย่างดีเยี่ยม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถ และความสนพระราชหฤทัยกับความห่วงใยในการใช้ภาษาไทย คณะรัฐมนตรีจึงลงความเห็นว่าสมควรที่จะกำหนดให้ “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

ตรงกับวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี

ปรัชญา

‘เสริมคุณค่าชีวิต เสริมค่าชีวิต มีศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย’

พันธกิจ

‘ยกระดับ ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เฝ้าระวังวัฒนธรรมไทย’

